

БАШКО Алесь Цімафеевіч

Біяграфія

Нарадзіўся ў сялянскай сям'і. Закончыў музычны інстытут імя С. Манюшкі ў Навагрудку (1936—1938), вучыўся ў Варшаўскай кансерваторыі (1938—1939). Але вучоба была спынена з-за пачатку вайны. Працаваў дырэктарам мірскага Раённага дома культуры (1940). У 1940 прызваны ў Чырвоную Армію. Пасля ранення пад Ельняй (1942) працаваў на абаронным будаўніцтве. Удзельнічаў у стварэнні першых фарміраванняў Войска Польскага на тэрыторыі СССР у якасці генеральнага інструктара прапаганды Валагодскага акружнага ўпраўлення Саюза польскіх патрыётаў. З чэрвеня 1945 — інструктар Баранавіцкага абкома камсамола, 1-ы сакратар Дзятлаўскага райкома камсамола. Са снежня 1945 — на журналісцкай рабоце: літсупрацоўнік баранавіцкай абласной газеты «Чырвоная змена», на абласным радыё, у рэдакцыях рэспубліканскіх газет «Савецкі селянін», «Чырвоная змена», у маладзечанскай абласной газеце «Сталінскі шлях». Скончыў завочна Літаратурны інстытут у Маскве ў 1955 годзе. З 1956 — карэспандэнт, загадчык аддзела лістоў газеты «Літаратура і мастацтва». З 1959 — намеснік рэдактара газеты «Голас Радзімы», з 1962 — загадчык рэдакцыі мастацкай літаратуры выдавецтва «Беларусь», з 1970 — намеснік галоўнага рэдактара газеты «Літаратура і мастацтва». У 1973—1977 працаваў дырэктарам Літаратурнага музея Янкі Купалы у 1977—1978 — галоўны рэдактар рэпертуарна-рэдакцыйнай калегіі і намеснік начальніка Упраўлення па справах мастацтваў Міністэрства культуры БССР. З 1979 года персанальны пенсіянер саюзнага значэння.

Творчасць

Дэбютаваў у друку нарысамі і нататкамі ў 1945 г. Першыя вершы апублікаваў у 1947. Аўтар аповесцяў «Перад вераснем» (1959), «Позняе ворыва» (1963), «Лясныя крушні» (1981), «Жывыя прывіды» (1986), зборніка нарысаў і памфлетаў «Татальнае банкруцтва» (1973), кнігі аповесцей «Перад вераснем. Позняе ворыва» (1979). Выйшлі паэмы А. Бажко «Карвіга пакідае хутар» (1961), «Татры» (1964), «Паэмы» (1968), зборнікі вершаў «Блакiтныя вербы» (1973), «Суладдзе» (1975), «Каласы і скалы: Выбранае» (1978). У 1987 выйшлі «Выбраныя творы» (паэмы і вершы). Займаецца перакладамі з польскай і славацкай моў.

Прызнанне

- Узнагароджаны ордэнам Айчыннай вайны II ступені і медалямі.
- Член СП СССР (з 1957).
- Заслужаны работнік культуры БССР (1977).

Васількі

Дзяўчына прагнаю рукой
З мяжы вясну сарвала
І з сінявокіх васількоў
Сабе букет звязала.
Хоць поіць іх вадой з ракі
Красуня маладая,
Пажоўклай кветкаю вясна
З букета ападае.
А за акном яна жыве,
Румяніцца на вішнях,
На тыне хмель вянкам пляце
Цвіце ля хаты пышна...
Вясна жыла і будзе жыць!
Рукой дзяўчына ўмелай
На палатно кладзе эцюд
Яе тугога цела.
Яшчэ узор адзін, другі —
Зайграюць светацені,
І затрапечацца жыццё
Ў шаўковых нітак жмені.
Вясна жывою гамай фарб
Дзяўчыне ў вочы гляне,
І не павянуць васількі
На вышытым дыване!

Да тых, хто астаўся жывы

Не стойце маўкліва пры нашых магілах!
Мы — песня, якой нават смерць не забіла,
Мы — памяць аб слаўным мінулым краіны,
Што крылы дала нам з размахам арліным,
Мы — дзень ваш сягонняшні, рупны, гарачы,
Якому пад сілу любыя задачы.
Зірніце, якое навокал прыволле!
Народ яго вырваў з крывавай няволі.
Ніхто, нават дзеці, не ведалі страху —
Паролі фашыстаў з-пад роднага даху.
На роднай зямлі, як былінныя воі,
За праўду сваю мы стаялі гарою.
Няхай не заўсёды вятры нам спрыялі.
Няхай не пазбеглі мы страшных баталій —
Зноў сонца праз вокны глядзіць вам у хаты
І хлопцы падснежнікі носяць дзяўчатам.
Мы. бачым і чуюм — зямля не пусте,
І пільна на ёй кожны колас вартуем.
Хто ў брацкай магіле, хто ў бронзе адліты
Стаіць на шляху з галавой непакрытай.
Такая ўжо наша салдацкая доля —
Пастой гэтых мы не пакінем ніколі...
...Не стойце маўкліва пры нашых магілах,
Мы — песня, якой нават смерць не забіла.

